

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Mfv.II.10.216/2019/4.

**A tanács tagjai:** . Stark Marianna a tanács elnöke

. Tanczos Rita előadó bíró

é dr. Csernay Krisztina bíró

**A felperes:**

**A felperes képviselője:** DLA Piper Posztl, Nemescsói, Györfi-Tóth és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Fehér Helga ügyvéd

**Az alperes:** ... Kft.

**Az alperes képviselője:** Peterka & Partners Iroda, ügyintéző: dr. Till Veronika egyéni ügyvéd

**A per tárgya:** elmaradt munkabér és sérelemdíj megfizetése

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** alperes

**A felülvizsgálni kért jogerős határozat:**

Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680203/2018/19.

**Az elsőfokú bíróság határozata:**

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.3074/2015/49.

**Rendelkező rész**

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680203/2018/19. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000,- (harmincezer) forint és 8100,- (nyolcezegyszáz) forint ÁFA perköltséget, valamint külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 1.606.280 (egymillió-hatszázhaty-ezer-kétszáznyolcvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a peres felek között 2010. szeptember 15-étől állt fenn munkaviszony, melynek keretében a felperes gazdasági igazgató munkakört töltött be. A 2014. május 28-án kelt munkaszerződés módosítása szerint vezető állású munkavállalónak minősült azzal, hogy munkarendje nem volt kötetlen, s a rendkívüli munkaidőben történő munkavégzésből eredő igényét csak a munkáltató írásbeli elrendelése vagy engedélyezése alapján érvényesíthette. A felperes munkaviszonyát a munkáltató 2015. november 26-án kelt felmondással, átszervezésre hivatkozással szüntette meg, mellyel kapcsolatban peres eljárás volt folyamatban a felek között.

**A felperes keresete az alperes ellenkérelme**

- [2] A felperes keresetében a rendes munkaidőn kívül végzett munkáért 2012. június 1-től 2015. augusztus 31-ig terjedő időtartamra 19.821.631,- forint elmaradt munkabér, illetve másodlagosan 18.002.499,- forint általános kártérítés, valamint 2.000.000,- forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint jogviszonya fennállása alatt mindvégig kötött

munkarendben foglalkoztatták, melynek keretén belül jelentős rendkívüli munkavégzésre került sor. Az átszervezés következtében létrejött struktúrában az új, mindkét társaság gazdasági vezetését magába foglaló munkakörben alapfeladatai megduplázódtak, munkaköre új feladatokkal és területekkel bővült. Bérigényét több alkalommal eredménytelenül jelezte a munkáltatónak. Másodlagos kereseti kérelme körében előadta, hogy az alperes előzetes egyeztetés és megállapodás nélkül kirendelte a ... Kft.-hez, azaz a munkaköri feladatai körébe utalta egy másik önálló jogi személy gazdasági igazgatói, illetve flotta igazgatási, igazgatói munkakörébe tartozó feladatait, amellyel jelentős többletfeladata keletkezett.

- [3] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségekben történő marasztalását kérte. Előadta, hogy a felperesnek kell bizonyítania a keresetben megjelölt rendkívüli munka végzését, illetve annak mértékét, az általa becsatolt adatok azonban ennek alátámasztására nem alkalmasak. Nem vitatta, hogy átszervezések történtek, ez azonban önmagában nem eredményezte azt, hogy a felperesnek két munkakört kellett volna ellátnia. A másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában vitatta, hogy egyoldalú munkáltatói intézkedés alapján került volna a felpereshez többletfeladat, mivel azt ő maga vállalta.

### **Az első- és másodfokú bíróság határozata**

- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.3074/2015/49. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek túlmunkadíj címén 2.000.200,- forintot, valamint 900.000,- forint + áfa perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. 2014. januárjától a felperes túlmunkavégzését nem találta bizonyítottnak. A felek munkaszerződés módosításától a bíróság megállapítása szerint a felek kifejezetten erre vonatkozó eltérő megállapodása alapján illetve volna meg a felperest a rendkívüli munkaidőben történő munkavégzésért ellenérték, ilyen megállapodást azonban a munkaszerződés módosítás nem tartalmazott. A felperes másodlagos kereseti kérelme tekintetében rögzítette, hogy az elsődleges kereseti kérelem elbírálására figyelemmel arról nem kellett döntenie.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680203/2018/19. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperest terhelő rendkívüli munkaidőben végzett munkáért járó munkadíj összegét 15.562.827,- forintra felemelte, továbbá kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 500.000,- forint sérelemdíjat. A felperest terhelő perköltségfizetési kötelezettség mellőzése mellett kötelezte az alperest továbbá 500.310,- forint elsőfokú és 252.694,- forint másodfokú perköltség, és 963.770,- forint kereseti és 1.157.026,- forint fellebbezési, míg a felperest 345.528,- forint kereseti és 500.704,- forint fellebbezési illeték megfizetésére.
- [6] Az ítélete indokolásában kifejtette, hogy a másodfokú eljárás során a Pp. 13.§ e) pontja alapján dr. ... előadó bíró tanácsstaggal szemben elfogultsági kifogást jelentett be arra hivatkozva, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt a 20.M.3621/2015. számon folyamatban volt eljárásban, mint bíró részt vett, így tőle a jelen ügy független és tárgyilagos megítélése nem elvárható. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2018. november 28-án kelt 7.Mpkf.690163/2018/3. számú végzésével az alperes elfogultsági kifogását elutasította, és a 6.Mf.680203/2018. számú ügyben eljáró előadó bíró kizárását megtagadta. Indokolásában hangsúlyozta, hogy az előadó bíró a felperes jelen perében nem járt el, az alperes nem egy bizonyos konkrét tevékenységet illetőleg magatartást kifogásolt, hanem egy előzetes véleményt fogalmazott meg az előadó bíróval szemben, amelyből nem lehet az elfogultságra tárgyilagosan következtetni.
- [7] Az elévülés kérdésében a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, a rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatban azonban nem értett egyet az elsőfokú bíróság határozatával. Megállapította, hogy az alperes nem tett eleget jogszabályi kötelezettségének, és nem megfelelően vezette a munkaidő nyilvántartást az adott időszakban, így közvetett bizonyítékok értékelésével is megállapíthatónak találta a felperes által rendkívüli munkaidőben végzett munka mennyiségét. A

bizonyítékok egyértelműen alátámasztották, hogy a felperes által végzett munkafeladatok rendes munkaidőben nem voltak elláthatók. Szükségszerűen és rendszeresen, tartósan jelentkezett igény arra, hogy a felperes munkaköri feladatait rendkívüli munkavégzésként teljesítse. Alperes nem bizonyította, hogy a munkaszerződésben rögzített kötött munkarendtől eltérően került sor a felperes foglalkoztatására. A másodfokú bíróság a gazdasági igazgatói munkakör tényleges fennálltaig látta bizonyítottnak és megalapozottnak a felperesi rendkívüli munkavégzést, mivel ezen többletmunka szoros összefüggésben állt az alperesi munkáltató cégcsoportjának 2012-es átszervezésével. Megállapította továbbá, hogy sérült a felperesnek az Alaptörvény VI. Cikk (1) bekezdése szerinti magán- és családi életéhez, otthonához, kapcsolattartásához való joga, mivel nem biztosította a kellő pihenőidőt számára a munkáltató.

### **A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem**

- [8] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria ezt helyezze hatályon kívül, hozzon a jogszabályoknak megfelelő új határozatot, melyben a felperes keresetét utasítsa el, és kötelezze a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet szerinti túlmunkadíj címén megítélt 15.562.827,- forint és sérelemdíj jogcímén megítélt 500.000,- forint visszafizetésére, illetve szükség esetén az első, vagy másodfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára, valamint marasztalja a felperest a perköltségben.
- [9] Álláspontja szerint sérült a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt eljárási garancia, ami az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bír. Előadta, hogy dr. ... bíró járt el ugyanazon felperes és alperes között elsőfokon a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 20.M.3621/2015. számon a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei és egyéb igények iránt folyamatban volt perben is. Érvelése szerint a munkaviszony jogellenes megszüntetése iránti per, és az elmaradt munkabér iránti per az anyagi jogi igényt tekintve nem különíthető el egymástól tekintettel a felek azonosságára, valamint arra, hogy az eltérő igények azonos jogalapból, a felperes munkaviszonyából származtak. Érvelése szerint dr. ... részvétele a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos perben önmagában alkalmas lehetett a benne kialakult előzetes benyomás folytán a bírói pártatlanság alapelvének érvényesülését hátrányosan érinteni a másodfokú eljárás során. Kifogásolta, hogy az általa bejelentett elfogultsági kifogás elutasítása kellő mértékben nem vizsgálta az eljárási garanciákat.
- [10] A törvényes bíróhoz való jog korlátozása a bírói pártatlanság alapelve érvényesülésének biztosítása érdekében történik, és ezáltal a korlátozással elérni kívánt cél fontossága arányban áll a törvényes bíróhoz való jog korlátozásával járó alapjog sérelemmel. A másik perben a felperes az érvelését arra az álláspontra alapozta, hogy munkaviszonyát az alperes nem a felmondásban megjelölt átszervezési ok miatt, hanem azért szüntette meg, mert a felperes elmaradt munkabér iránti igényt terjesztett elő, és pert indított az alperessel szemben. A munkaviszony jogellenes megszüntetése iránti perben dr. ... bíró járt el, és az érdemi döntés előkészítését célzó perbeli cselekmények során több olyan kérdés is felvetődött, melyről állást kellett foglalnia az elmaradt munkabérrel kapcsolatos perben. A meghallgatott tanúk vallomása került értékelésre mindkét perben, amely szintén a bíró elfogultságát alapozza meg.
- [11] A felülvizsgálati érvelés szerint ezen túl a jogerős ítélet sérti a Pp. 164. § (1) bekezdését és 166. § (1) bekezdését is. A tanúvallomásokon kívül a másodfokú bíróság olyan bizonyítékokra hivatkozva változtatta meg az elsőfokú ítéletet, amelyek vonatkozásában a Kúria egyértelmű álláspontja az, hogy azok bizonyító erővel nem rendelkeznek, melyet a másodfokú bíróság maga is elismert. Kifogásolta, hogy a bíróság bizonyítékként értékelte a felperes által becsatolt, a saját maga által készített munkaidő nyilvántartást és egyéb kimutatásokat, amelyek a Pp. 166. § (1) bekezdése alapján sem okiratnak, sem egyéb tárgyi bizonyítéknak nem minősülnek, kizárólag a felperes tényelőadásának.
- [12] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa

fenn, mivel az megfelel a jogszabályoknak, és marasztalja az alperest a perköltségben.

### **A Kúria döntése és annak jogi indokai**

- [13] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat meghozatalát milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek akkor tesz eleget a fél, ha a felülvizsgálati kérelemben egyrészt megjelöli konkrétan a megsértett jogszabály helyét, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést is tartalmilag körül írja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelemben több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel [1/2016 (II.165.) PK vélemény 3. és 4. pont].
- [14] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen azt kifogásolta, hogy a perben sérült a Pp. 13. § (1) bekezdése e) pontjában foglalt eljárási garancia, mivel a másodfokú eljárásban elfogult bíró vett részt.
- [15] A Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ügy elintézéséből ki van zárva bíróként az, akitől az ügy tárgyilagosa megítélése egyéb okból nem várható el. Az ügyben az alperes már bejelentette elfogultsági kifogását, melyet a Fővárosi Törvényszék 7.Mpkf.690163/2018/3. sorszámú végzésével elbírált, és az előadó bíró ügyből való kizárását megtagadta. Részletes magyarázatát adta annak, hogy miért nem tekinthető elfogultnak az a bíró, aki a felek között más tárgybán folyamatban volt perében korábban részt vett.
- [16] A sérelmezett jogviszony megszüntetése miatti jogkövetkezmények alkalmazása iránt 20.M.3621/2015. számon folyamatban volt perben dr. ... nem vett részt az ügyet lezáró határozat meghozatalában. Az a körülmény, hogy szintén e felek között más tárgybán folyamatban volt ügyben olyan tanúk vallomását is értékelnie kellett, mely tanúk a jogviszony megszüntetése körében is nyilatkozatot tettek, nem támasztja alá az alperes érvelését.
- [17] A felperes az elfogultsági kifogáson túl azt sérelmezte továbbá, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp.-nek a bizonyítékokra, illetve a bizonyítási teherre vonatkozó 164. § (1) bekezdését és 166. § (1) bekezdését.
- [18] Az eljárási szabálysértésre alapított felülvizsgálati kérelem nem eredményezheti annak megalapozottságát, mivel ha az eljárási szabálysértés megállapítható, abból még nem vonható le következtetés az anyagi jogszabályhely megjelölése hiányában arra, hogy ennek megsértése is megvalósult. A megsértett anyagi jogszabályhely megjelölése nélkül a hivatkozott jogszabálysértés tartalmi körülírása, és az arra vonatkozó jogi álláspont kifejtése mellett sem alapos a felülvizsgálati kérelem a Pp. 272. § (2) bekezdése alapján.
- [19] Mivel ilyen megsértett anyagi jogszabály helyet az alperes nem jelölt meg, a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

### **Záró rész**

- [20] Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét, illetve a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (4) bekezdése alapján köteles viselni a felülvizsgálati eljárás illetékét.
- [21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. január 13.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay

Krisztina s.k. bíró